

Bjørn Richard Lescher-Nuland

Innspill til rapportering fra koordineringsgruppen for tjenester til sårbare barn og unge i covid-19 pandemien

Utdanningsforbundet takker igjen for muligheten til å gi innspill til regjeringens koordineringsgruppe for tilbudet til sårbare barn og unge. Dette er et viktig arbeid, og Utdanningsforbundet er glade for at denne heterogene gruppen har blitt sett og fått mye oppmerksomhet under denne ekstraordinære situasjonen. Det er samtidig viktig for oss at oppmerksomheten rundt sårbare barn og unge og de tjenestene som er rettet mot dem, alltid er prioritert. Vi ønsker å anmode regjeringen om å ha et særlig blikk på gruppen og ikke minst på prosessen og prioriteringen i kommunene med hensyn til ivaretagelse av barn og unge som trenger denne ekstra omtanken også fremover. Utdanningsforbundet representerer drøyt 180.000 lærere, ledere og deler av støttesystemet, og mener de beste forutsetningene for oppfølging og ivaretagelse av barnehagebarn og elever er et sterkt lag rundt barnet, eleven og læreren.

I den fjerde statusrapporten fra koordineringsgruppen rettes det særlig kritikk mot at tjenester har opprettholdt strengere vern og tiltak enn det som har vært nasjonale myndigheters anbefalinger. Reduksjon av tilbud har på flere områder derfor vært ubegrunnet. Utdanningsforbundet stiller seg bak denne kritikken koordineringsgruppen retter mot arbeidet med å normalisere drift og gjøre tjenestene til barn og unge tilgjengelige igjen. Utdanningsforbundet deler også koordineringsgruppens frustrasjon over at tjenestene ikke har organisert sine tilbud på en bedre måte når oppmerksomheten og bekymringen har vært så fremtredende og offentlig. Våre medlemmer i barnehage, skole og i det faglig-administrative støttesystemet har i lengre tid meldt sin bekymring over det svekkede tilbudet som nå fortsatt er. De etterspurte tidlige egne smittevernveiledere eller retningslinjer for å kunne komme i gang med sin virksomhet, men opplevde at ikke myndighetene møtte dette behovet på en tilstrekkelig måte. Det ble derfor opp til den enkelte kommune å sørge for normalisering av drift etter stadig reviderte smitteverntiltak. Gjennom koordineringsgruppen fjerde statusrapport kan vi se at dette ikke fungerte hensiktsmessig. Det er fortsatt kommunale tjenester viktige for utsatte barn og unge som ikke innretter seg etter de nå mer moderate smitteverntiltakene.

Utdanningsforbundet vil særlig melde om bekymring knyttet til PP-tjenestens arbeid med å utføre sakkyndige vurderinger. Noen av våre tillitsvalgte melder om at de har kjennskap til at

sakkyndige vurderinger er blitt skrevet på bakgrunn av indirekte opplysninger om barnet/eleven gitt av foresatte eller lærer – og dermed ikke basert på observasjoner, samtaler eller testing. Enkelte opplever at egne ledere har hatt ønske om å bruke denne tiden med begrenset fysisk kontakt med elevene til å «gjøre unna» og «ta igjen» arbeidsoppgaver, i håp om å komme a jour og forkorte ventelister. Om dette er enkelttilfeller eller en utbredt praksis, så melder det seg her både juridiske og etiske problemstillinger med hensyn til grunnlaget for en tilrådning om spesialundervisning: Hva kan forsvare at man avslutter en sak uten å ha vært i kontakt med, sett og hørt eleven? Utdanningsforbundet mener en slik praksis undergraver rettighetene til elevene, og vil i verste fall føre til at eleven ikke får et tilbud tilpasset egne behov – slik spesialundervisning ifølge loven skal fungere.

Utdanningsdirektoratet kommenterer gjennom koordineringsgruppens fjerde statusrapport at tilbudet om spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning har vært mangelfullt. En viktig årsak til dette er at det har vært vanskelig for skolene både å gi tilbud til *alle* elever med de begrensningene som er gitt med hensyn til smittevern, og det å følge opp enkeltelevne med særskilte behov. Utdanningsdirektoratet viser til rettigheter og saksgang, og informasjon de har tilgjengelig på sine nettsider, og understreker at rutiner og retningslinjer er forutsetninger for oppfølging av denne elevgruppen. Utdanningsforbundet merker seg at det ikke kommer anbefalinger om konkrete tiltak som kan sikre elevenes individuelle rettigheter, annet enn å slippe opp på gruppestørrelse for å muligens frigjøre lærerressurser. Utdanningsforbundet er kjent med at en svak kommuneøkonomi spiller en avgjørende rolle i hvilke elever som blir prioritert i denne nye og midlertidige skolehverdagen. Vi mener derfor det burde blitt tatt tydeligere grep overfor kommunene for å sørge for at de ikke reduserer lovfestede rettigheter.

Med vennlig hilsen

Milena Adam
seksjonsleder

Guro Hovde
seniorrådgiver